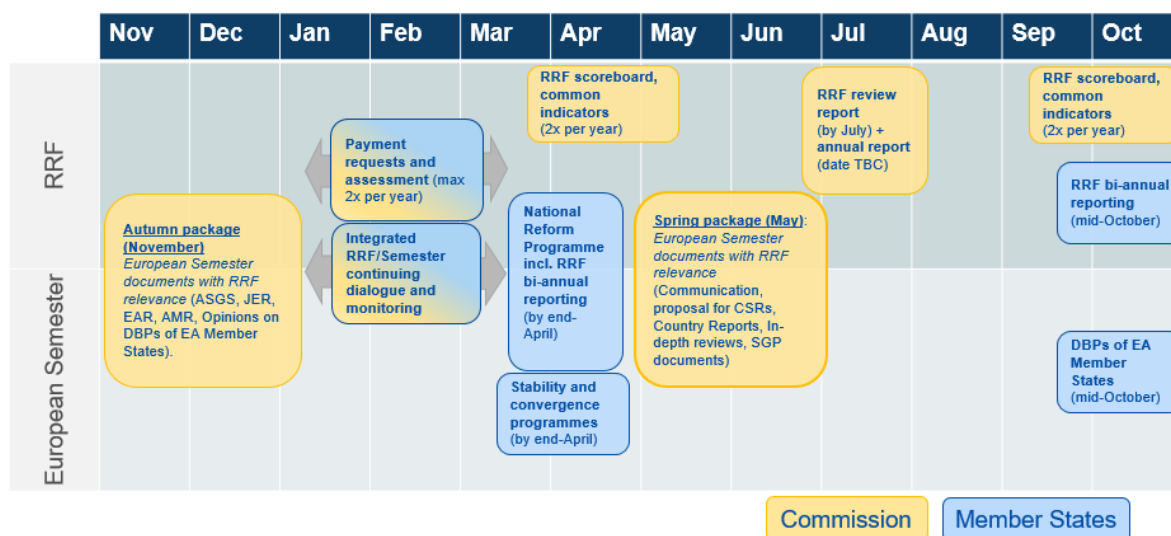

NOTAT 2022-09

Det europæiske semester 2022 set med uddannelsespolitiske briller

Det europæiske semester, primært struktureret om hhv. efterårs- og forårspakken, udgør rammen om den økonomiske politik i EU. I nærværende notat gives der et overblik over de mest uddannelsesrelevante pointer fra det europæiske semester anno 2022.

Den årlige undersøgelse om bæredygtig vækst

I december 2021 udkom den årlige [undersøgelse om bæredygtig vækst](#) for 2022. Undersøgelsen, der er en del af efterårspakken, markerer startskuddet til det europæiske semester og udlægger de økonomiske reformprioriteter for det kommende år. I 2022-udgaven er uddannelse især berørt i relation til investeringer i digitalisering. Her bliver det bemærket, at investeringer i teknologisk udvikling skal suppleres af investeringer i digitale færdigheder i grundskoler og i efteruddannelser. Specifikt bliver det fremhævet, at der er stort behov for flere – specielt kvinder og piger - med STEM-færdigheder på højt niveau, mens andelen af folk med basale digitale færdigheder også bør højnes. I kølvandet på COVID-pandemien konkluderes det derudover, at der er brug for indsatser, der kan rette op på uligheder skabt af onlineundervisning, såvel som investeringer i livslang læring og efteruddannelse set i lyset af den grønne og digitale omstilling

Det Nationale Reformprogram og Det Nationale Konvergensprogram

I april 2022 udkom regeringens [nationale reformprogram](#). Heri udlægger regeringen dens reformprogram og redegør for de tiltag, som er blevet gennemført for at efterleve EU-Kommissionens landespecifikke henstillinger fra juli 2021. Derudover indeholder reformprogrammet fra 2022 en opfølgning på Danmarks genopretningsplan under EU's genopretnings- og resiliensfacilitet. En række initiativer er relevante i en

uddannelsespolitisk kontekst – også selvom den danske resiliens- og genopretningsplan ikke indeholder undervisningspolitiske initiativer.

Regeringen fremhæver – som en styrkelse af uddannelsesområdet – at omprioriteringsbidraget er blevet sløjftet fra 2020. Derudover betones reformpakken *En ny reformpakke for dansk økonomi* fra 2022, hvor der bl.a. er indgået aftale om at etablere tre nye klimaerhvervsskoler, samt aftalen om minimumsnormeringer. På folkeskoleområdet fremhæves finanslovsaftalen fra 2020, hvor der afsættes flere penge til at ansætte lærere, og finanslovsaftale fra 2022, hvor det blev besluttet at styrke læreruddannelsen. På gymnasieområdet nævnes taxameterløft til de gymnasiale uddannelser vedtaget i 2021 som en styrkelse, og det samme gælder de aftalte investeringer i taxameterløft af AMU fra finansloven i 2022. Desuden nævnes det, at der er afsat en pulje til lukningstruede VUC-afdelinger i perioden 2020-2023.

På beskæftigelsesområdet bliver reformpakken *Hurtigere i job, et stærkere arbejdsmarked, investeringer i fremtiden og innovative virksomheder* fra januar 2022 fremhævet. Heri er der indgået en aftale om at sænke dimittendsatsen, hvilket ”vurderes at skabe stærkere bindeled mellem uddannelse og beskæftigelse” (Regeringen, 2022: 19).

Derudover øges fribeløbet, der kan tjenes ved siden af studierne med 4000 kr. pr. måned. Regeringen vurderer i [det nationale konvergensprogram](#), at sænkelsen af dimittendsatsen i 2030 vil give 8.200 flere fuldtidsbeskæftigede. Samlet er det estimeret, at reformpakken giver 12.200 flere i job i 2030.

I regi af handlingsplanen for opfyldelse af FN’s verdensmål fremhæves to initiativer på uddannelsesfronten, der skal opfylde verdensmål 4 om kvalitetsuddannelse. Dette er 1) nedsættelsen af en ekspertgruppe, der skal have fokus på elevers færdigheder og motivation i matematik samt 2) en ekspertgruppe, der skal belyse betydningen af køn for udbytte af undervisningen.

Kommissionens landerapporter og landespecifikke anbefalinger

I maj 2022 lancerede EU-Kommissionen årets [forårspakke](#). Denne består bl.a. af [landerapporter](#), hvor EU-Kommissionen giver sin analyse af medlemslandenes økonomier og samfundsudfordringer, samt af [landespecifikke henstillinger](#), hvori Kommissionen giver sine anbefalinger til, hvordan medlemslandene kan imødekomme udfordringer adresseret i landerapporterne.

I landerapporten for [Danmark](#) samler Kommissionen i år bl.a. op på den landespecifikke henstilling, som Danmark modtog i 2019 om at målrette investeringer i uddannelse og forskning. I år konkluderes det i den forbindelse, at der overordnet er sket delvise fremskridt på dette område. Generelt klarer Danmark sig dermed godt på uddannelsesområdet, og det bliver bl.a. fremhævet, at Danmark – på trods af en nedadgående tendens – klarer sig godt på voksenlæringsområdet, og at andelen af NEET¹ er faldende. Dog påpeges det også, at 17 % af unge voksne ikke afslutter gymnasium eller erhvervsuddannelse. Et tilsvarende billede gør sig gældende ift. andelen af unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt. Her er Danmark med 9,8 % lige over EU-gennemsnittet på 9,7 % – og der er store geografiske uligheder. Det bliver også bemærket, at folk med migrantbaggrund i gennemsnit klarer sig 25 procentpoint dårligere på uddannelsesområdet - et tegn på, at der hersker ulighed i uddannelsessystemet. På lærersiden bliver det noteret, at uddannelsessystemet er konfronteret med lærermangel, samt at der er for få færdiguddannede lærere – f.eks. mangler 18 % af lærere i grundskolen de fornødne kvalifikationer. Til slut bliver det

¹ Not in Education Employment or Training (NEET)

fremhævet, at det er blevet en en tiltagende udfordring at tiltrække udenlandske studerende, efter at flere videregående uddannelser er overgået til at være dansksprogede.

I [de landespecifikke henstillinger til Danmark](#) er der ikke specifikt fokus på uddannelsesrelaterede tiltag. Mest relevant er her, at Danmark opfordres til at øge investeringerne i den grønne og digitale omstilling, hvilket må antages også at kunne påvirke uddannelsessektoren i form af investeringer i digital og ”grøn” læring. I den forbindelse har Kommissionen i januar 2022 udgivet en [rapport](#) om effektive investeringer i uddannelser, hvor digital læring er et fokuspunkt. Her lyder konklusionen, at de mest omkostningseffektive redskaber er 1) at investere mere i forskning om, hvordan digitale teknologier påvirker læring samt 2) at investere i læreres digitale kompetencer.

